

Project Toekomst Malden Noordoost Nieuwsbrief 9

Printversie

Hoe kun je een bestaande wijk verduurzamen en vergroenen, toekomstbestendig maken...? In het project Toekomst Malden Noordoost werken wij hieraan. Wij, dat zijn met name bewoners van de Molenwijk, Kroonwijk en Randwijk.

Duurzaamheidscafé 2 november 2022: heel informatief

Informatief, wel best technisch, goed georganiseerd, sprekers die wisten waarover ze het hadden, nieuwe dingen gehoord. En fijn dat het geluid op sterkte kwam... Dat is een greep uit de reacties van zo'n 75 bezoekers aan het tweede duurzaamheidscafé op 2 november 2022.

Basisschool de Vuurvogel bleek hier wederom een mooie locatie voor. Verreweg de meeste bezoekers kwamen uit Malden Noordoost. Er was veel aandacht voor isoleren, zonnepanelen, levendiger wijken met een goede waterhuishouding en voor warmtepompen. Ben Bottema, beoogd voorzitter van stichting in oprichting 'Heumen Duurzaam en Groen', trad op als 'dagvoorzitter'. Lees meer <https://www.toekomstaldennoordoost.nl/duurzaamheidscafepc.html>

--

'Open huis' zeer geslaagd!

Op vijf november 2022 organiseerden we ons eerste 'Open huis'. Zeven voorbeeldwoningen konden bezichtigd worden. Bij voorinschrijving waren er tien aanmeldingen. De meeste potentiële woningverduurzamers bezichtigden twee, door henzelf geselecteerde huizen. Hun reacties waren heel positief.

Het was misschien een voorzichtige start – we boden 33 bezichtigingsmogelijkheden waarvan er 19 werden ingevuld – maar wel een heel geslaagde. Bovendien: acht aanmelders hebben gevraagd om een huisbezoek door een energiecoach. Deze kan dan ook eventuele nog openstaande vragen over energiebesparing of financierings- of subsidiemogelijkheden beantwoorden. Wilt u contact met een energiecoach? Of zelf energiecoach worden? Kijk op <https://toekomstaldennoordoost.nl/page165.html> of mail info@toekomstaldennoordoost.nl

Het uur dat we voor elke bezichtiging hadden uitgetrokken, bleek ook voldoende te zijn. Dat houden we erin. Want er komt volgend jaar zeker een vervolg.

Vicky, een van de bezoekers, verwoordde het zo: *'Wij zijn ons aan het oriënteren op de verduurzaming van onze woning. Fijn dat we een kijkje konden nemen bij mede-Maldenaren thuis, die op het gebied van verduurzaming al stappen hebben ondernomen. Het was heel leerzaam en we kregen ook praktische informatie. Al met al twee uur zeer nuttig besteed!'*

Voor meer reacties <https://toekomstaldennoordoost.nl/opendag.html>

--

Groene-daken-actie

De werkgroep Groen en Biodiversiteit kan in het voorjaar een mooi resultaat tegemoet zien: de offertefase van de groene-daken-actie is afgerond. Er zijn vier mensen afgevallen, maar er hebben zich ook weer twee nieuwe geïnteresseerden aangemeld.

In totaal hebben nu elf bewoners hun offerte gegund. Zodra het droog is, krijgen eerst drie daken nieuw dakleer. Daarna zullen rond maart 2023 in twee dagen tijd alle elf de daken van groendak worden voorzien. De aanleg in het voorjaar is voor groendaken gunstig, want dan kunnen de planten goed wortelen.

Waarom een groendak?

Groene daken verhogen de oppervlakte (onverstoord) groen voor insecten en vogels, dragen bij aan het tegengaan van hitte in de zomer en vangen water op bij hoosbuien. En het is mooi, in alle seizoenen. Je voelt je pas echt op je gemak... met een groendak!

--

Energiecoaches voor heel de gemeente Heumen in startblokken

Binnenkort kunnen bewoners van heel de gemeente Heumen, zowel huurders als woningeigenaren, een gratis huisbezoek door een energiecoach aanvragen. Wat zo'n energiecoach doet? Een energiecoach bespreekt met een bewoner allerlei onderwerpen die te maken hebben met het besparen op energieverbruik en het verduurzamen van de woning. Het gesprek wordt gevoerd aan de keukentafel, door de woning lopend en bij de CV-ketel. Daarna volgen tips en aanbevelingen waarmee de bewoner volgende stappen kan zetten. In de meeste gevallen komt er ook een verslag van het bezoek.

Hier zijn het vrijwilligers die de rol van energiecoach op zich nemen, na een training en certificering. Geïnitieerd vanuit onze werkgroep Energiezuinig Wonen is dit najaar de werving en training ervan gestart. Let in januari 2023 op de aankondiging dat u zich kunt aanmelden voor een huisbezoek. Die aankondiging komt op de website van het Regionaal Energie Loket voor Heumen.

<https://regionaalenergieloket.nl/heumen>

Voor vragen van bewoners waarop niet meteen een antwoord voor handen is, kunnen de energiecoaches terugvallen op een kennisnetwerk en een uitgebreide database. Coördinator Menno Arendz: 'Of de bewoner nu begint met de verduurzaming of daarmee al een eind op streek is, bewoners voelen zich altijd geholpen.'

Wilt u zelf energiecoach worden? Neem dan contact op met Menno Arendz via info@toekomstaldennoordoost.nl of bel hem op 06-54306248. Alle inzet is welkom!

De Gemeente Heumen ondersteunt dit initiatief met geld en professionele begeleiding.

--

Tip Werkgroep Groen en Biodiversiteit

Maak een bloeicirkel

Met een jaarrond bloemen in de tuin heb je altijd iets om naar te kijken én het is goed voor de biodiversiteit. Kijk welke planten daarvoor in aanmerking komen en maak zo een 'bloeicirkel'. Van december tot zo'n beetje april bloeit bijvoorbeeld de helleborus ofwel het nieskruid of kerstroos. Je ziet deze vaste plant nu overal. Door zijn grote witte, licht- of donkerroze bloemen valt hij echt op in de wintertuin. Hij houdt van halfschaduw, dus onder bladverliezende bomen en struiken voelt hij zich goed thuis.

Help mee aan 'Malden Noordoost natuureservaat'

(https://toekomstaldennoordoost.nl/malden_no_natuureservaat.html) met onze tuintips!
https://toekomstaldennoordoost.nl/tips_groen_en_biodiversiteit.html

Heeft u zelf een tip - of nieuws - over vergroening in uw wijk of buurt die in deze nieuwsbrief geplaatst zou kunnen worden, neem dan contact op via info@toekomstaldennoordoost.nl.

--

Tip Werkgroep Energiezuinig Wonen

Bespaartips

Geschrokken van uw energierekening? Vergelijk eens uw energieverbruik ten opzichte van landelijke gemiddelden. <https://www.milieucentraal.nl/energie-besparen/inzicht-in-je-energierekening/gemiddeld-energieverbruik/>

Op deze site van Milieu Centraal vindt u ook veel tips voor besparing. 'Isoleer, isoleer, isoleer!', is er daar een van. Kijk daarvoor de presentatie van Maarten Vierhout terug, die hij hield op het duurzaamheidscafé van 2 november 2022.

<https://www.toekomstaldennoordoost.nl/presentatie%20isolatie%20energiecafe%2015aug22.pdf>

Heeft u zelf een tip - of nieuws - over energiezuinig wonen die in deze nieuwsbrief geplaatst zou kunnen worden, laat het ons weten via info@toekomstaldennoordoost.nl.

--

Tip van de gemeente Heumen: de Duurzaamheidslening

Als gemeente zijn we heel blij met het bewonersinitiatief dat in Malden Noordoost is ontstaan. Met het realiseren van zoveel mogelijk energiebesparende maatregelen binnen de wijk streeft het initiatief naar een mooie en duurzame toekomst. Denk bij maatregelen bijvoorbeeld aan het isoleren van een huis zodat het minder energie verbruikt of aan het verminderen van het gasverbruik door de aanschaf van een warmtepomp of van zonnepanelen. Om al die maatregelen te kunnen nemen, bieden we onze inwoners desgewenst een duurzaamheidslening aan tegen een gunstig rentetarief.

Dat doen we in samenwerking met de SVn, het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten. De lening kan afgesloten worden als een persoonlijke lening, tussen € 2.500 en € 25.000, of een hypothecaire lening, tussen € 25.000 en € 75.000. Klik [hier](#) voor meer informatie en alle voorwaarden. <https://www.heumen.nl/duurzaamheidsleningen>

Andere financiële regelingen en subsidies

Naast onze duurzaamheidslening zijn er nog meer financiële regelingen waarop inwoners aanspraak kunnen maken, zoals de Subsidie Energiebesparing Eigen Huis (SEEH). Informeer hiernaar bij het Energieloket Heumen. (<https://regionaalenergieloket.nl/heumen>)

Maatregelen

Verschillende maatregelen die zorgen voor minder energieverbruik komen voor de lening in aanmerking. Denk bijvoorbeeld aan:

- Isolatie
- Inductie koken
- Zonnepanelen
- Zonneboiler
- HR++-glas
- Warmtepomp
- Systeem voor terugwinnen van warmte
- Aanleggen van groene daken (vegetatiedaken)
- Systeem voor de opslag van energie
- Bouw- en installatietechnische maatregelen (nieuwbouw)

Stichting Heumen Duurzaam en Groen in oprichting

Om alle activiteiten die voortkomen uit het burgerinitiatief Toekomst Malden Noordoost in goede banen te leiden, is in samenspraak met de gemeente Heumen besloten de stichting Heumen Duurzaam en Groen op te richten.

Vooralsnog zijn alle activiteiten volledig gericht op Malden Noordoost, met als doel bewoners te ontzorgen bij de overgang naar de komende aardgasloze periode en zoveel mogelijk steun te bieden bij het CO₂-neutraal maken van de huizen. Het tweede doel is in nauwe samenwerking met de gemeente in de wijken een levendiger natuur te realiseren: meer groen en meer biodiversiteit.

Omdat ook elders in de gemeente vergelijkbare initiatieven te verwachten zijn, heeft de nieuwe stichting zich als derde doel gesteld ook deze ondersteuning en onderdak te bieden. Dat komt tot uiting in de naamgeving: Heumen Duurzaam en Groen. De stichting zal verder samenwerken met vergelijkbare initiatieven in de provincie Gelderland. Als de gesprekken met de gemeente over de financiering zijn afgerond, zal de stichting - naar verwachting per januari 2023 - van start kunnen gaan.

Het bestuur, voor nu bestaande uit bewoners uit Malden Noordoost, wordt gevormd door Ben Bottema (werkgroep Energiezuinig Wonen), Jenny van Oostrum (werkgroep Groen en Biodiversiteit) en Joep Bijlmer (werkgroep Communicatie). Indien u, inwoner van de gemeente Heumen, belangstelling heeft voor deelname aan het bestuur bent u van harte welkom. Meldt u dan aan via info@toekomstmaldennoordoost.nl

--

De wijken in Malden Noordoost zijn door de gemeente Heumen aangewezen als proeftuin – 'Wijk van de Toekomst' – voor verduurzamingsinitiatieven in en door hun bewoners. Daar is Toekomst Malden Noordoost uit ontstaan. Doel is onder andere dat wat hier op het terrein van de energietransitie geleerd wordt, ook van nut kan zijn voor initiatieven in andere wijken en dorpen.

Praktijkbijeenkomst Wijk van de Toekomst: leren van elkaar

De werkgroep Energiezuinig Wonen heeft 24 november 2022 een workshop georganiseerd om input uit wijken in de regio te ontvangen en te bespreken. Ook zij zijn daar bezig met het stimuleren van verduurzaming van woningen. Hoe gaan zij te werk? Wat ging goed? Wat flopte? Deze workshop is gefaciliteerd door kennisgroep '[Wijk van de Toekomst](#)' (Provincie Gelderland) en door de gemeente Heumen. <https://wijkvandetoekomst.nl/>

Wergroep lid Ben Bottema: 'De resultaten gebruiken we bij het opstellen van onze aanpak voor het stimuleren van woningverduurzaming in de Molenwijk, Kroonwijk en Randwijk. Waar we bijvoorbeeld over gesproken hebben is: hoe bereik je bewoners, hoe bereik je schaalgrootte en wat is belangrijk voor een succesvolle aanpak. Ervaringen en mogelijkheden werden uitgewisseld tussen vrijwilligers en uitvoerenden uit Lochem, Westervoort, Nijmegen, ECH/Wieck II en de vrijwilligers van onze werkgroep.'

'Veel tijd hebben we besteed aan hoe we de bewoners kunnen helpen die het het meest nodig hebben, bijvoorbeeld als het erom gaat hun energierekening omlaag te brengen. Daarnaast is besproken hoe je bij wijken als in Malden Noordoost kunt beginnen met het (laten) verduurzamen van een groep van woningen, in plaats van dat je dat per woning aanpakt.'

Als u hier meer over wilt weten of als u op enigerlei wijze wilt meewerken, neem dan contact op met Menno Arendz via info@toekomstaldennoordoost.nl of 06-54306248. Alle inzet is welkom!

--

Afbouw saldering: energie opslaan?

'Uit de evaluatie van het duurzaamheidscafé van november bleek, dat een verrassend hoog aantal mensen geïnteresseerd is in vormen van energieopslag met eigen of gemeenschappelijke batterijen. De elektrische auto is er daar een van.' Ben Bottema, lid van de werkgroep Energiezuinig Wonen is er blij mee. 'Mogelijk zijn er buurtbewoners, die met ons willen meedenken over de toepassing van al ontwikkelde opslagmethoden. Of over nieuwe. We horen het graag, want daar zijn veel redenen voor. Een belangrijke is dat de salderingsregeling voor de afrekening van met zonnepanelen opgewekte stroom gaat vervallen.'

Het ontwikkelen van energieopslag wordt ook voor particulieren steeds interessanter. In België is al ervaring opgedaan met opslag, omdat daar geen salderingsregeling bestaat. Met een thuisbatterij verdubbel je dan ongeveer het verbruik van je eigen zonnestroom, maar de batterijen zijn duur en de milieubelasting is hoog. Milieu Centraal raadt daarom het gebruik niet aan. <https://www.milieucentraal.nl/persberichten/thuisbatterij-nog-geen-aanrader/>

Een voorbeeld van een handige, al bestaande batterijtoepassing is wel het gebruik van een elektrische auto. Als het je lukt om deze auto op te laden op momenten waarop de zon schijnt en stroom goedkoop is, heb je daar direct voordeel van. Er zijn zelfs al (nog dure) auto's die de opgeslagen stroom ook weer kunnen terugleveren voor thuisgebruik.

Een van de meest besproken ontwikkelingen van energieopslag vind je in Brabant. In [Ecodorp Boekel](https://www.ecodorpboekel.nl/schone-energiecentrale-in-ecodorp-boekel/) leggen ze de laatste hand aan de bouw van de eerste CESAR warmte-accu. De 'accubak' heeft een doorsnede van 11 meter, is 4 meter hoog en gevuld met staalslak, een afvalproduct van de staalproductie. De roestvrijstalen buizen die er doorheen lopen, worden gedurende de zomer door zonne-energie elektrisch verwarmd, om in de winter die warmte af te geven aan de 36 woningen daar. Ook de ontwikkeling in het Friese [Heeg](https://warmheeg.nl/) is interessant. Hier gebruiken ze de warmte van het meer de Fluessen voor verwarming van huizen via een warmtenet. Het zijn zo maar wat voorbeelden van opslagmethoden, die vooral geschikt zijn voor de situatie daar ter plaatse.

De echte oplossing voor energieopslag is er (nog) niet. Maar het belang van het oplossen van dit vraagstuk groeit. Waarschijnlijk zullen er daarom nog veel verschillende ontwikkeld worden. Voor Malden moet het denkwerk nog starten.

Misschien vindt u het interessante ontwikkelingen en vraagt u zich af wat en hoe we hier vormen van energieopslag kunnen ontwikkelen en/of toepassen. Of wellicht heeft u zelf al een interessante oplossing bedacht. In dat geval bent u de aangewezen persoon om daar samen met anderen over door te denken. U kunt daar desgewenst van ons ondersteuning bij krijgen. We horen graag van u! Mail dan info@toekomstmaldennoordoost.nl

--

Drie bomen erbij

Weer wat levendiger natuur erbij! In het groene verbindingsstuk aan de Randwijksingel heeft de gemeente onlangs drie bomen geplant. Het gaat om een honingboom (*Styphnolobium Japonicum*), een lijsterbes (*Sorbus 'Dodong'*) en een haagbeuk (*Carpinus Betulus 'Lucas'*). De bijen zijn verzot op hun bloemen, vogels lusten de lijsterbessen graag. De eerste twee zijn waardboom voor vlinders: die zetten daar hun eitjes op af. Het blad van de haagbeuk is een goede bodemverbeteraar.

--

Eigen, duurzame energie met Energiecoöperatie Heumen

Door Marian Brenters, Wiek II/Burgers Geven Energie

Voor een duurzame toekomst kunnen we zelf veel doen. We kunnen zoveel mogelijk energie proberen te besparen. Daarnaast kunnen we samen onze eigen duurzame stroom opwekken. Dan snijdt het mes aan twee kanten. Met dit doel hebben inwoners in 2019 Energiecoöperatie Heumen opgericht. De coöperatie gaat voor zeggenschap in toekomstige energieprojecten, bijvoorbeeld door deels eigenaar te worden. Met Zonnepark Teersche Sluispolder, achter het maïsdoolhof in Malden, heeft de coöperatie een start gemaakt met het waarmaken van de plannen. Iedereen uit de gemeente Heumen die wil meedoen en meedenken kan lid worden van de coöperatie. Energiecoöperatie Heumen zoekt samenwerking met initiatieven zoals Toekomst Malden Noordoost, zodat we elkaar kunnen versterken in de energietransitie in onze gemeente.

Zonnepark

De energiecoöperatie is het afgelopen anderhalf jaar druk bezig geweest met Zonnepark Teersche Sluispolder. Dit najaar is de vergunningsprocedure van start gegaan. Het doel is voor minstens 50% eigenaar te worden. Zo komt het project voor een groot deel in lokale handen en krijgen inwoners zeggenschap over de opbrengsten van de opgewekte energie. De leden werken, als het zover is, samen uit hoe inwoners in het project kunnen participeren.

Het zonnepark komt te liggen achter het Maïsdoolhof in Malden aan de Westerkanaaldijk tot aan de Burchtselaan. Projectontwikkelaars GroenLeven <https://groenleven.nl/projecten/zonnepark-teersche-sluispolder/en> en Enovos <https://www.enovosgreenpower.eu/> ontwikkelen samen met de coöperatie het zonnepark. Om zoveel mogelijk Heumenaren bij de plannen te betrekken wordt de coöperatie bijgestaan door het Nijmeegse Wiek-II <https://www.wiek-ii.nl/>, dat eerder al samen met Energiecoöperatie WPN <https://energiecooperatiewpn.nl/> Windpark Nijmegen-Betuwe <https://www.windparknijmegenbetuwe.nl/> en Zonnepark de Grift <https://www.zonneparkdegrift.nl/> ontwikkelde. Deze projecten zijn in handen van inwoners van Nijmegen en omgeving.

Meldt u aan als lid of voor de nieuwsbrief

Energiecoöperatie Heumen wil graag een zo groot mogelijk draagvlak voor het zonnepark. Hoe meer mensen meedoen hoe groter de kans op succes! Wilt u meer weten over de coöperatie? Kijk eens rond op de [website](#). U kunt zich daar ook aanmelden als lid of voor de nieuwsbrief of iemand anders een jaarlidmaatschap cadeau geven. <https://energiecooperatieheumen.nl/>

Wie vóór 15 februari 2023 lid wordt of een lidmaatschap cadeau geeft, maakt kans op een van de twee lokale verrassingspakketten die we verloten!

--

Fijne kerstdagen en een mooie jaarwisseling!

Graag tot in 2023 waarin we, vanuit de stichting Heumen Duurzaam en Groen, verder werken aan een Malden Noordoost met levendiger groen en veel meer energiezuinige woningen!

--

Agenda

Werkgroep Communicatie: **23 januari 2023**
info@toekomstmaldennoordoost.nl

Werkgroep Groen en Biodiversiteit: **24 januari 2023**
jennyvanoostrum1@gmail.com

Werkgroep Energiezuinig Wonen: **16 februari 2023**
frans.cremers@radboudumc.nl

Wil je een overleg bijwonen, mail de desbetreffende werkgroep dan even voor meer informatie.
Klik hier voor updates. <https://toekomstmaldennoordoost.nl/actualiteit.html>

Klik hier voor meer informatie, activiteiten en initiatieven rond Duurzaamheid in de gemeente Heumen.
<https://www.heumen.nl/duurzaamheid>

--

Verspreiding en meedoen!

Doel van de nieuwsbrief is zoveel mogelijk mensen informatie te geven. En een mogelijkheid te bieden om ons, werkgroepleden, te bereiken. Als u iemand weet die geïnteresseerd zou kunnen zijn, stuur dan deze nieuwsbrief door. En wijs op eigen aanmelding via info@toekomstmaldennoordoost.nl. Alvast reuze bedankt!

Meedoen

En wilt u meedoen met het duurzamer en levendiger groen maken van Malden Noordoost, anderen helpen met energie besparen? Mail dan naar info@toekomstmaldennoordoost.nl en we nemen contact met u op!

Gaat uw hart sneller kloppen van een duurzaam en groen Malden Noordoost? Doe dan mee!

Alvast reuze bedankt!

www.toekomstmaldennoordoost.nl   info@toekomstmaldennoordoost.nl